

Sokol a politické strany meziválečného Československa

Mezi představiteli politického života meziválečného Československa byla celá řada sokolů. Například ve volbách v roce 1929 bylo do poslanecké sněmovny zvoleno 67 sokolů a do senátu 32 členů sokolských jednot. Na seznamu sokolů - poslanců z roku 1929 nalezneme předsedu vlády Františka Udržala, ministra zahraničí Edvarda Beneše a další významná jména - Rudolfa Berana, Emila Frankeho, Milana Hodžu, Karla Kramáře, Jana Malypetra, Juraje Slávika, Antonína Švehlu. Sokolové tedy nebyli bez vlivu. Ovšem těžko se dá hovořit o sokolské lobby. Většina čelných politiků byla pouze řadovými členy Československé obce sokolské.

Vedení Československé obce sokolské i členstvo sokolských jednot za první republiky rezolutně odmítalo komunismus a Komunistickou stranu Československa: „S touto stranou se zásadně rozcházíme v otázce demokratismu. Komunisté hlásají diktaturu proletariátu... A to se přiči demokratismu. Mimo to komunistům nezáleží na trvání republiky, jsou posud příliš ovládnáni komunismem ruským“. Z tohoto stanoviska vycházel zákaz členství komunistů v sokolských jednotách. Další totalitní směr české politiky, fašismus, odmítli sokolové v roce 1926 podobně jako komunismus.

1. Slavnostní průvody Prahou, které byly pravidelnou součástí všesokolských sletů, se stávaly dostaveníčkem politické elity státu. Na balkoně Staroměstské radnice se sešla i v roce 1920
2. Prezident T. G. Masaryk přichází 21. 6. 1920 na I. slet sokolského dorostu
3. Slavnostního průvodu se při VII. všesokolském sletu v červenci 1920 účastnili i generál Jan Syrový a Vlastimil Tusar
4. V rámci VIII. všesokolského sletu předal prezident Masaryk 4. 7. 1926 ve Španělském sále Československé obci sokolské nový prapor
5. V závěru roku 1926 se Československá obec sokolská jasně vyhranila vůči českému fašismu
6. 9. 5. 1929 se prezident Masaryk setkal v Tyršově domě se sokolským družstvem před jeho zájezdem do USA

Sokol and the Political Parties of Czechoslovakia between the Wars

Many of the political representatives in interwar Czechoslovakia were Sokol members. For example, 67 Sokol members were elected for the Congress and 32 Sokol Union members were elected for the Senate in 1929. Sokol members who were MPs from 1929 include Prime Minister František Udržal, Minister of Foreign Affairs Edvard Beneš and other prominents – Rudolf Beran, Emil Franke, Milan Hodža, Karel Kramář, Jan Malypetr, Juraj Slávik, and Antonín Švehla. The Sokol members had great influence in those days. But we cannot speak of a Sokol lobby. The majority of the leading politicians were only ordinary members of the Czechoslovak Sokol Society. The management of the Czechoslovak Sokol Society, as well as members of the individual Sokol unions, decisively rejected communism and the Czechoslovak Communist Party: “We are fundamentally at variance with this Party when it comes to democracy. The communists declare the dictatorship of the proletariat... And that is against the principles of democracy. In addition, the communists do not care about the perseverance of the Republic; they are influenced by Russian communism too much.” This opinion was also the basis for a ban on communism in Sokol unions. In 1926, the Sokol movement also rejected another totalitarian direction of Czech politics – fascism.

1. Festive processions through Prague that were a regular element of Sokol Slets became a place for the political elite of the state. Prominent politicians also met on the balcony of the Old Town City Hall in 1920
2. President T. G. Masaryk at the first slet of the Sokol youth on 21 June 1920
3. General Jan Syrový and Vlastimil Tusar participated in the procession at Sokol Slet VII in July 1920
4. President Masaryk handed over a new flag to the Czechoslovak Sokol Society at the Spanish Hall on the occasion of Sokol Slet VIII on 4 July 1926
5. At the end of 1926, the Czechoslovak Sokol Society clearly distanced itself from Czech fascism
6. On 9 May 1929, President Masaryk met a Sokol team prior to its trip to the U.S. at Tyrš's House

